

Advies nr 01/2012 van 18 januari 2012

Betreft: Openbaarheid van de lijst van de verzoekschriften van de Kamer van volksvertegenwoordigers (CO-A-2011-035)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de heer André Flahaut, Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers ontvangen op 12/09/2011;

Gelet op het verslag van de heer Stefan Verschuere, vice-voorzitter;

Brengt op 18 januari 2012 het volgend advies uit:

I. Onderwerp en context van de aanvraag

1. Op 12 september 2011 ontving de Commissie een schrijven van de heer André FLAHAUT, Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers waarmee hij een advies vraagt betreffende de publicatie van persoonsgegevens in het raam van de "Lijst van de verzoekschriften".
2. Bijkomende inlichtingen werden verstrekt op 23 november 2011.

II. Onderzoek van de aanvraag

A. Recht op het indienen van verzoekschriften en onderzoek van de verzoekschriften door de Kamer

3. Het recht op het indienen van verzoekschriften is een openbare vrijheid vastgelegd in artikel 28 van de Grondwet die stelt: "*Ieder heeft het recht verzoekschriften, door een of meer personen ondertekend, bij de openbare overheden in te dienen. Alleen de gestelde overheden hebben het recht verzoekschriften in gemeenschappelijke naam in te dienen*".
4. Overeenkomstig artikel 142 van het Reglement van de Kamer moeten verzoekschriften schriftelijk worden gericht aan de Voorzitter van de Kamer en voorzien zijn van de handtekening van de petitioneris en duidelijk leesbaar diens naam, voornamen en verblijfplaats opgeven.
5. Uit het Reglement van de Kamer blijkt dat verzoekschriften het voorwerp vormen van twee analyses: vooreerst wordt een "bondige samenvatting" opgesteld¹, gevolgd door een beknopte analyse² die opgenomen wordt in de driemaandelijke lijst³ van de Verzoekschriften en beslissingen van de Commissie voor de Verzoekschriften.
6. Het verschil qua inhoud tussen een "bondige samenvatting" en een beknopte analyse is niet duidelijk behoudens het feit dat deze laatste, naast de analyse van

¹ Overeenkomstig artikel 142 van het Reglement van de Kamer

² Zie artikel 1.10 van het reglement van orde van de Commissie voor de verzoekschriften. Het verschil in de Franstalige versie van het Reglement tussen «analyse sommaire» en « analyse succincte » wordt niet gemaakt in de Nederlandstalige versie. In deze versie wordt twee keer de term « bondige analyse » gebruikt, ook al verwijst dit naar twee verschillende analyse momenten die in de praktijk ook verschillend weergegeven worden.

³ Bedoeld in artikel 143.2 van het Reglement van de Kamer alsook in artikel 1.10 van het reglement van orde van de Commissie voor de verzoekschriften.

het verzoekschrift, ook de beslissingen bevat van de Commissie voor de Verzoekschriften van de Kamer⁴. In de praktijk, en gelet op de informatie die werd bezorgd aan de Commissie, blijkt dat de lijsten van de verzoekschriften in principe de naam bevatten van de petitionaris (of van de persoon die het verzoekschrift heeft neergelegd indien zij ondertekend is door verschillende personen) alsook zijn woonplaats of de plaats van waar het verzoekschrift afkomstig is. Wat de "bondige samenvatting" betreft blijkt eveneens dat qua voorstelling van de informatie verschillen mogelijk zijn in de tijd. De bijlage bij het integraal verslag van 7 juli 2011 is een voorbeeld van publicatie van een bondige samenvatting die enkel een samenvatting bevat van de verzoekschriften zonder vermelding van een naam⁵, terwijl andere publicaties in het verleden eveneens de namen van de personen vermeldden⁶.

B. Regels betreffende de openbaarheid van de bij de Kamer neergelegde verzoekschriften

7. Betreffende de openbaarheid van de "bondige samenvatting" voorziet het reglement van de Kamer dat dit gevoegd wordt bij het Integraal Verslag van de Kamer⁷ en dat dit openbaar gemaakt wordt op papieren drager alsook op het internet⁸.
8. Betreffende de publicatie van de "bondige samenvatting" opgenomen in de lijst van de verzoekschriften, voorziet artikel 1.10 van het Reglement van orde van de Commissie voor de verzoekschriften, dat driemaandelijks of na afloop van de zitting waarin de verzoekschriften werden behandeld, een lijst wordt *gepubliceerd* waarin de bondige samenvattingen zijn opgenomen en dat deze lijst overgezonden wordt aan de leden van de Kamer. De eerste tien indieners (met mogelijkheid om dit aantal te verhogen ingevolge bepaalde omstandigheden) worden in kennis gesteld van de door de Commissie voor de verzoekschriften genomen beslissing.
9. In tegenstelling tot de publicatie die voorzien is voor het integraal verslag van de Kamer, waarin rechtstreeks wordt verwezen naar een publicatie op papier alsook op het internet, laat de hier gebruikte term "gepubliceerd" niet toe duidelijk uit te maken of het hier louter de bedoeling was de lijst van verzoekschriften op te stellen

⁴ Artikel 143.2 van het Reglement van de Kamer

⁵ <http://www.dekamer.be/doc/PCRI/pdf/53/ip043a.pdf>, zie blz. 16 en 17.

⁶ Informatie meegedeeld met het schrijven van 23 november 2011 van dhr. André Flahaut

⁷ Zie artikel 142 van het Reglement van de Kamer

⁸ Zie artikel 177 van het Reglement van de Kamer

of deze eveneens te publiceren buiten de Kamer. In de praktijk werden de lijsten van de verzoekschriften individueel gepubliceerd op de website van de Kamer⁹.

C. Standpunt van de Commissie

10. De publicatie van de namen van personen, vergezeld van een beschrijving van een verzoekschrift dat zij hebben neergelegd, vormt vanzelfsprekend een verwerking van persoonsgegevens.
11. Krachtens artikel 4, § 1, 2° van de WVP moeten deze gegevens verwerkt worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
12. Er bestaat geen wettelijke bepaling in toepassing waarvan de Kamer van volksvertegenwoordigers de lijst van de verzoekschriften publiceert. Deze documenten worden beschouwd als een parlementair document (wetsvoorstel, wetsontwerp, verslagen, amendementen) en worden gepubliceerd « *en vertu d'une pratique qui remonte aux origines de l'Etat belge* » (vrije vertaling) "krachtens een gebruik dat teruggaat tot de oorsprong van de Belgische staat"¹⁰.
13. De activiteiten die deel uitmaken van de opdrachten van openbaar nut van de Kamer zijn in het algemeen onderworpen aan het openbaarheidsbeginsel dat borg staat voor een democratische rechtsstaat.
14. De Kamer van volksvertegenwoordigers dient dus in de eerste plaats, in haar hoedanigheid van verantwoordelijke voor deze gegevensverwerking, het belang in te schatten van de publicatie van de namen van deze personen in haar "bondige samenvatting" of beknopte analyse.
15. Overeenkomstig artikel 4, § 1, 3° van de WVP dienen de gegevens immers toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn ten opzichte van het doeleinde waarvoor zij worden verwerkt.
16. De Commissie stelt zich vragen bij het belang van de publicatie van de naam van de persoon die het verzoekschrift heeft ingediend. Het onderwerp van het

⁹ Zie bijvoorbeeld:

<http://www.lachambre.be/kvvcr/showpage.cfm?section=flwb&language=nl&rightmenu=right&cfm=/site/wwwcfm/flwb/flwbn.cfm?legislat=50&dossierID=2268&inst=K>

¹⁰ Informatie meegedeeld met het schrijven van 23 november 2011 van dhr. André Flahaut

verzoekschrift is relevanter dan de naam van de indiener temeer daar het aantal indieners aanzienlijk kan zijn en slechts één (of twee) namen worden opgenomen in deze publicatie.

17. Bovendien overstijgt de publicatie op het internet de gewone contextuele informatie aangezien de informatie die gepubliceerd wordt in deze lijsten niet alleen beschikbaar is via de website van de Kamer maar eveneens via de veelal op het internet gebruikte zoekmotoren. Wanneer men in een zoekmotor de familienaam intikt van een persoon die een verzoekschrift heeft ingediend, wordt verwezen naar de lijst van de verzoekschriften. Deze informatie verschijnt bijgevolg voor elkeen die informatie wenst betreffende dit individu en zal dus ook gebruikt kunnen worden in een totaal andere context.
18. Als zij het beoogde doeleinde en de aanwezige risico's tegen elkaar afweegt oordeelt de Commissie dat de verwerking van persoonsgegevens niet gerechtvaardigd is. Zo zou het zonder meer volstaan uitsluitend de initialen weer te geven van de persoon die het verzoekschrift heeft ingediend¹¹.

OM DEZE REDENEN,

De Commissie beveelt aan dat in de lijsten van de verzoekschriften, zowel in papieren vorm als in de elektronische versie, uitsluitend de initialen zouden vermeld worden van de personen die een verzoekschrift hebben ingediend.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere

¹¹ Deze opmerking slaat a priori niet op rechtspersonen aangezien deze in principe niet worden beschouwd als persoonsgegevens. Rechtspersonen kunnen "ter zake van een dergelijke vermelding evenwel slechts beroep doen op de door de artikelen 7 en 8 van het Handvest geboden bescherming voor zover uit de officiële naam van de rechtspersoon de identiteit van een of meer natuurlijke personen blijkt", CJUE, 9 november 2010, C-92/09 en C-93/09.